

Για το βιβλίο «Το Ιερόν» του Ρούντολφ Όττο

Πολύ συγκινημένος έπιασα στα χέρια μου το βιβλίο του Ρούντολφ Όττο «Το Ιερόν». Συγκινημένος διότι πρόκειται για βιβλίο του οποίου η κεντρική απάντηση στο ερώτημα τι ο Θεός επηρέασε πάρα πολλούς στοχαστές και μελετητές της φιλοσοφίας στον αιώνα μας. Και θεολόγους, αλλά ας μη αναφερθώ σε αυτούς μια και δεν παρακολουθώ καθόλου τον κλάδο. Το διάβασα και μόλις τέλειωσα το διάβασα πάλι, εδώ και περίπου 40 χρόνια. Το ξαναδιάβασα αμέσως όχι γιατί είναι δυσνόητο (που είναι), αλλά επειδή διδάσκει νέο τρόπο πρόσβασης στην αντίληψη του Ιερού, τρόπο που βλέπουμε μέσα σε ορισμένα κείμενα μυστικών – όχι μόνο χριστιανών. Από αυτό το βιβλίο κι έπειτα, ο στοχασμός στράφηκε σε μια μελέτη των μυστικών. Η μυστική σκέψη έχει γίνει θέμα και των θεολόγων, που ανέλαβαν ως αυτόκλητοι ειδικοί να την εξηγήσουν αμέσως και καταλεπτώς, οπότε νομίζουν πως έγινε κι αυτή ολοφάνερη και θέμα για ευχάριστο κουβεντολόι στις παρέες.

Πριν καν ρίξω μια ματιά στην ελληνική έκδοση συγκινήθηκα διότι πρόκειται για μετάφραση της Ελένης Λαδιά, συγγραφέως που γνωρίζω πόσο βασανίζεται πριν γράψει δύο λέξεις, και που μεταφράζει βασανιζόμενη να μην προδώσει το κείμενο. Όταν επιλέξει μια λύση, ξέρεις πως τη στηρίζει σε γερά αγκωνάρια. Αναρωτήθηκα όχι χωρίς ανησυχία τι ήθελε η Ελένη να μεταφράσει ένα βιβλίο που ακόμη και οι γερμανοί μπερδεύονται. Και διαβάζοντάς το είδα ότι η Ελένη Λαδιά έπεσε από τον 12ο όροφο και στάθηκε όρθια, σαν να έπεσε ένα φτερό. Αξίζει βεβαίως και ο θαυμασμός προς την άγνωστή μου κ. Ιωάννα Παπαϊωάννου που στάθηκε στο πλευρό της Λαδιά με τα άψογα γερμανικά της. Το αποτέλεσμα του έργου τους είναι τα φτερά της μετάφρασής τους.

Να μιλήσω για το έργο του Όττο, δεν νιώθω επαρκής. Πρόκειται για ένα από τα λίγα βιβλία που μου έδωσαν τη δυνατότητα να πλησιάσω και μάλιστα να μιλήσω με ασκητές που είχαν υπερβεί τα όρια της γνώσης των πραγμάτων, για ανθρώπους που είχαν αφήσει πίσω το κατανοείν και ως εκ τούτου δεν νοιάζονταν για όσα η όποια παιδεία μπορεί να δώσει. Τους κοιτούσα και προσπαθούσα να φανταστώ τι ζούν με αυτή την κίνηση, με εκείνη την φράση. Ευλογήθηκα να μου μιλήσουν – εύνοια που δεν απέκτησα με την αξία μου. Τι να γράψω λοιπόν;

Παναγιώτης Δρακόπουλος

20 Δεκεμβρίου 2019